

Bilag [nr.]

Arbejdsklausul og CSR

.....

.....

Indholdsfortegnelse

1.	ARBEJDSKLAUSUL EFTER ILO KONVENTION NR. 94 OG CIRKULÆRE NR. 9471 AF 30. JUNI 2014	3
2.	KRAV TIL CSR.....	4
2.1	FN's Global Compact.....	4
2.2	UN Guiding Principles for Business and Human Rights.....	5
2.3	OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	5
2.4	OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict Affected and High-Risk Areas	5
2.5	Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.....	5
3.	MATERIELLE KRAV TIL OPP-SELKABET	6
3.1	Menneskerettigheder	6
3.2	Arbejdstagerrettigheder	6
3.3	Miljø.....	7
3.4	Anti-korruption.....	8
4.	KRAV OM NØDVENDIG OMHU (DUE DILIGENCE)	8
4.1	Indledning.....	8
4.2	Generelt	9
4.3	[Hvis relevant] Mineraler og metaller fra konfliktramte og højrisikoområder	10
5.	DOKUMENTATION.....	11
5.1	Dokumentation	11
5.1.1	Erklæring fra OPP-selskabets ledelse	11
5.1.2	Beskrivelse af praktiske tiltag.....	11
5.1.3	Beskrivelse af resultatmålinger.....	11
6.	OPP-SELKABETS ANSVAR	11
7.	PROCEDURE VED KONKRET BEGRUNDET MISTANKE.....	12
8.	ØVRIGE KRAV OM SAMFUNDSANSVAR	13

.....

1. ARBEJDSKLAUSUL EFTER ILO KONVENTION NR. 94 OG CIRKULÆRE NR. 9471 AF 30. JUNI 2014

OPP-selskabet skal sikre, at ansatte hos OPP-selskabet og eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde Aftalen, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område. Ved ”medvirker til at opfylde kontrakten” forstås arbejde udført i Danmark med henblik på Aftalens opfyldelse.

OPP-selskabet og eventuelle Underentreprenører skal sikre, at de ansatte får oplysninger om de vilkår, der følger af arbejdsklausulen.

Bestiller kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for arbejdstagerne lever op til den forpligtelse, som arbejdsklausulen fastsætter.

Bestiller kan således bl.a. kræve, at OPP-selskabet efter skriftligt påkrav herom inden for 10 arbejdsdage (dokumentationsfristen) fremskaffer relevant dokumentation, såsom løn- og timesedler, lønregnskab og ansættelseskontrakter fra såvel egne som eventuelle underleverandørers arbejdstagere.

OPP-selskabet skal sikre, at evt. oplysninger i materialet om de ansattes racemæssige eller etniske baggrund, politiske, religiøse eller filosofiske overbevisning, oplysninger om helbreds- og seksuelle forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold fjernes/skjules, inden materialet overgives til Bestiller.

Såfremt OPP-selskabet tilsidesætter sin forpligtelse til at fremskaffe den af Bestiller krævede dokumentation, kan Bestiller efter udløb af dokumentationsfristen pålægge OPP-selskabet en dagsbod på DKK [xx], til den krævede dokumentation behørigt fremskaffes til Bestiller.

Bestiller kan til brug for sin vurdering af, om OPP-selskabet eller Underentreprenører har overholdt klausulen søge rådgivning hos relevante arbejdsgiver- og/eller arbejdstagerorganisationer.

Hvis OPP-selskabet ikke overholder sine forpligtelser i medfør af arbejdsklausulen, og hvis dette medfører et berettiget krav på yderligere løn til arbejdstagerne, kan Bestiller tilbageholde vederlag med henblik på at tilgodese sådanne krav. De ansatte (såvel som Bestiller) skal være påtaleberettigede over for OPP-selskabet i henhold til denne bestemmelse.

.....

OPP-selskabet kan endvidere pålægges at betale en bod svarende til 2 (to) gange det beløb, der betales i yderligere løn til de ansatte.

Ved væsentlig misligholdelse af arbejdsklausulen, fx ved gentagen og/eller grov overtrædelse, kan kontrakten ophæves.

2. KRAV TIL CSR

OPP-selskabet anses ved opfyldelsen af Aftalen at vise samfundsansvar ved at overholde de nedenfor i afsnit 3-5 nævnte krav. Kravene baserer sig på de internationalt anerkendte retningslinjer, der er nævnt i punkt 2.1-2.4, og de konventioner, som ligger til grund for retningslinjerne:

2.1 FN's Global Compact

FN's Global Compact består af 10 principper, der lyder som følger:

1. Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder
2. Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne
3. Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling
4. Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde
5. Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde
6. Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold
7. Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer
8. Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed
9. Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier
10. Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse

2.2 UN Guiding Principles for Business and Human Rights

FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) blev vedtaget af FN's Menneskerettighedsråd i juni 2011. FN's retningslinjer udstikker vejledende principper for, hvordan stater og virksomheder skal agere for at sikre, at der ikke sker menneskerettighedskrænkelser i forbindelse med virksomheders aktiviteter.

2.3 OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder¹

OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder er en internationalt anerkendt referenceramme for virksomheders globale ansvarlighed, der indarbejder en lang række internationale standarder og principper, herunder FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv (jf. afsnit 2.2). Retningslinjerne fastlægger, hvad der forventes af virksomheder globalt og nationalt, uanset hvor de opererer, hvad angår at sikre respekt for arbejdstager- og menneskerettigheder, internationale miljøstandarder og retningslinjer for anti-korruption mv.²

OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder er ikke begrænset til kun at omfatte multinationale virksomheder. Således opfordrer OECD's retningslinjer alle virksomheder uanset størrelse til at efterleve retningslinjerne.³

2.4 OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict Affected and High-Risk Areas

OECD's retningslinjer "Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas", der giver detaljerede anbefalinger og hjælp til virksomheder med at respektere menneskerettighederne og undgå at bidrage til konflikter gennem deres praksis for indkøb af mineraler. Retningslinjerne kan hentes på OECD's hjemmeside.

2.5 Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd

Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd (MKI) har til opgave at behandle sager om overtrædelser af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder (jf. afsnit 2.3) og udbrede kendskabet til retningslinjerne. Institutionen er også OECD's kontaktpunkt i Danmark. Institutionens virksomhed er reguleret i lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

¹ OECD Guidelines for Multinational Enterprises, Recommendations for responsible business conduct in a global context.

² Forslag til Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, almindelige bemærkninger, punkt 1.1.

³ Forslag til Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, almindelige bemærkninger, punkt 1.1 og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, side 18.

MKI kan blandt andet på baggrund af en klage eller af egen drift behandle sager vedrørende overtrædelser af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, der enten er begået i Danmark eller vedrører en dansk virksomhed (gælder både offentlige og private virksomheder), statslige eller regionale myndigheder.

3. MATERIELLE KRAV TIL OPP-SELKABET

3.1 Menneskerettigheder

OPP-selskabet indestår for, at OPP-selskabet ved opfyldelsen af Aftalen til enhver tid overholder gældende lovgivning om forbud mod forskelsbehandling på grund af hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap og national, social eller etnisk oprindelse, hvilket blandt andet indebærer:

- At det leverede og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om eliminering af diskrimination er respekteret, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 111 om diskrimination.
- At det leverede og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til ligeløn er respekteret, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 100.

OPP-selskabet forpligter sig til ved opfyldelsen af Aftalen at sikre overholdelsen af grundlæggende menneskerettigheder, som fastlagt i princip 1 og 2 i FN's Global Compact og UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

3.2 Arbejdstagerrettigheder

OPP-selskabet forpligter sig til ved opfyldelsen af Aftalen at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, hvilket blandt andet indebærer:

- At det leverede ikke er produceret i strid med det generelle forbud imod tvangsarbejde, således som dette blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 29 og 105, herunder, at det sikres, at ansatte hos OPP-selskabet og/eller evt. underleverandører ikke er underlagt gældsslaveri, f.eks. ved transport af mennesker eller utilbørlig tilbageholdelse af identifikationspapirer og/eller løn fra de ansatte med det formål at tvinge de ansatte til at arbejde.
- At det leverede ikke er produceret i strid med det generelle forbud imod anvendelse af børnearbejde, således som dette blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 138 og 182.

- At det leverede er produceret under forhold, hvor de generelle principper om retten til organisationsfrihed og retten til kollektive forhandlinger er sikret, således som dette princip blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 87, 98 og 135.
- At det leverede er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelig aflønning er overholdt, således som dette princip blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 26 og 131 og FN's Menneskerettighedserklærings artikel 23, stk. 3.
- At det leverede er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelige arbejdstider er overholdt, således som dette princip blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 1 og 30 samt FN's Menneskerettighedserklærings artikel 24.
- At det leverede er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø er overholdt, således som dette princip blandt andet har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 155.

OPP-selskabet forpligter sig således til ved opfyldelsen af Aftalen at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, herunder forbuddet mod børnearbejde og tvangsarbejde, som fastlagt i princip 3, 4, 5 og 6 i FN's Global Compact.

3.3 Miljø

OPP-selskabet forpligter sig ved opfyldelsen af Aftalen til at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Der sigtes hermed særligt til, at OPP-selskabet ved produktion og levering af de af kontrakten omfattede ydelser på god vis søger:

- At forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulemper.
- At anvende hygiejnisk begrundede processer af betydning for miljøet og for mennesker.
- At begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer og at fremme anvendelsen af renere teknologi.
- At fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse. Der lægges herved vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af den

bedste tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst muligt forureningsbekæmpende foranstaltninger.

OPP-selskabet forpligter sig således til ved opfyldelsen af Aftalen at medvirke til at værne om natur og miljø, som fastlagt i princip 7, 8 og 9 i FN's Global Compact.

[Hvis relevant Dette udmønter sig i nærværende Aftale ved, at OPP-selskabet skal overholde de specifikt fastlagte krav til Aktivets egenskaber samt de fastlagte minimumskrav til miljø og energi.]

3.4 Anti-korruption

OPP-selskabet forpligter sig ved opfyldelsen af Aftalen til at afholde sig fra at bestikke eller på anden måde uretmæssigt påvirke offentlige embedsmænd, domstole og/eller private parter.

OPP-selskabet forpligter sig således ved opfyldelsen af Aftalen til at afholde sig fra alle former for korruption som fastlagt i princip 10 i FN's Global Compact.

Ved korruption forstås aktiv bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets Retsakt af 26. maj 1997 og artikel 3, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/742/RIA.

Såfremt OPP-selskabet i kontraktperioden opnår endelig dom for korruption anses dette som væsentlig misligholdelse af Aftalen. Bestiller kan vælge ikke at ophæve kontrakten, såfremt Bestiller vurderer, at ophævelsen ikke er proportional med OPP-selskabets handlinger. Bestiller kan i vurderingen blandt andet lægge vægt på hvilke tiltag OPP-selskabet har igangsat med henblik på at forhindre gentagelse, samt i hvilket omfang OPP-selskabets procedurer på tidspunktet for fejlen har været tilstrækkelige.

4. KRAV OM NØDVENDIG OMHU (DUE DILIGENCE)

4.1 Indledning

Kravene om nødvendig omhu baserer sig navnlig på UN Guiding Principles on Business and Human Rights og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Nødvendig omhu indebærer, at virksomheden aktivt og metodisk undersøger risikoen for overtrædelser af retningslinjerne i forbindelse med virksomhedens forretningsaktiviteter, både hos virksomheden selv og hos andre virksomheder, som den har indflydelse på, f.eks. leverandører. Endvidere omfatter begrebet nødvendig omhu, at virksomheden træffer foranstaltninger til at forebygge risikoen for sådanne overtrædelser.

De omfattede virksomheder skal ifølge retningslinjerne konkret identificere, forebygge, udbedre og redegøre for aktuelle og potentielle overtrædelser og negative påvirkninger.

Retningslinjerne omfatter både overtrædelser, som virksomheden er årsag eller medvirkende til, eller som er direkte forbundet med virksomhedens operationelle aktiviteter, produkter eller serviceydelser.

4.2 Generelt

OPP-selskabet forpligter sig ved opfyldelse af Aftalen til at udvise nødvendig omhu i relation til kravene i afsnit 3. OPP-selskabet skal således undersøge risikoen for overtrædelse af kravene i afsnit 3 i forbindelse med OPP-selskabets forretningsaktiviteter, både hos OPP-selskabet selv og hos andre virksomheder, som den har indflydelse på, f.eks. væsentlige underleverandører, og træffe foranstaltninger til at forebygge risikoen for sådanne overtrædelser ved opfyldelse af Aftalen.

Ansvar vedrørende overholdelse af menneskerettighederne gælder for alle virksomheder uanset deres størrelse, sektor, operationel kontekst, ejerskab og struktur. Imidlertid kan omfanget og kompleksiteten af de midler, hvorigennem virksomhederne har mulighed for at overholde menneskerettighederne, variere som følge af ovenfor nævnte faktorer, og som følge af virksomhedernes mulighed for at udøve negativ indflydelse på menneskerettighederne.

De midler, hvormed OPP-selskabet skal opfylde ansvaret for overholdelse af menneskerettighederne, vil derfor skulle være proportional med blandt andet faktorer som virksomhedens størrelse. Små og mellemstore virksomheder kan have mindre kapacitet såvel som flere uformelle processer og ledelsesstrukturer end større virksomheder. Men nogle små og mellemstore virksomheder vil kunne forårsage stor indvirkning på menneskerettighederne, der vil kunne kræve dertil svarende forholdsregler, uanset virksomhedernes størrelse. Alvoeren af en negativ indvirkning skal bedømmes ud fra dens omfang, rækkevidde og ubodelige karakter.

Større Leverandørvirksomheder anses under alle omstændigheder for at udvise nødvendig omhu, såfremt OPP-selskabet sikrer følgende fire grundlæggende tiltag⁴ i relation til de af Aftalen omfattede produkter eller dele heraf:

1. **Politik**, der beskriver OPP-selskabets holdning til ansvarlig leverandørstyring.

---

⁴ Retningslinjer for ansvarlig leverandørstyring, Rådet for samfundsansvar, juni 2010, side 7.

2. **Risikovurdering**, der omfatter løbende vurdering af aktuelle og potentielle krænkelse relateret til OPP-selskabets aktiviteter og relationer i relation til det under Aftalen leverede.
3. **Implementering** af politik for ansvarlig leverandørstyring, der bl.a. med udgangspunkt i risikovurderingen omfatter monitorering af udvalgte underleverandørers aktiviteter og løbende forbedringer. OPP-selskabet bør skride til øjeblikkelig handling, hvis der konstateres grove krænkelse af grundlæggende arbejdstager- og menneskerettigheder og internationale miljøstandarder.
4. **Rapportering** om indsatsen og dens resultater.

OPP-selskabet kan udvise nødvendig omhu på anden vis, som er tilpasset OPP-selskabets indsats set ud fra en pragmatisk tilgang og under hensyntagen til de konkrete forhold og OPP-selskabets ressourcer.⁵

4.3 [Hvis relevant] Mineraler og metaller fra konfliktramte og højrisikoområder

Såfremt der ved opfyldelsen af Aftalen leveres produkter eller dele heraf, hvori der indgår metaller eller mineraler ("Minerals"), som er omfattet af OECD retningslinjerne i punkt 2.4 gælder følgende:

OPP-selskabet forpligter sig ved opfyldelsen af Aftalen til i sine forretningsmæssige systemer at integrere OECD's "Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas" i form af den i guiden nævnte "Five-Step Framework for Risk-Based Due Diligence in the Mineral Supply Chain", jf. annex I til guiden.

Disse forpligtelse medfører, at OPP-selskabet for de af Aftalen omfattede produkter eller dele heraf i overensstemmelse med OECD-retningslinjerne skal:

1. etablere stærke forretningsmæssige systemer, som understøtter retningslinjerne,
2. identificere og håndtere risici i leverandørkæden,
3. udarbejde og implementere en strategi som svar på identificerede risici,
4. understøtte uafhængige tredjeparts audits i leverandørkæden, og
5. foretage offentlig rapportering om OPP-selskabets due diligence.]

⁵ Retningslinjer for ansvarlig leverandørstyring, Rådet for samfundsansvar, juni 2010, side 10 og UN Guiding Principles on Business and Human Rights, punkt 14 og 15.

5. DOKUMENTATION

Ud over dokumentation for opfyldelse af de i Aftalens fastlagte specifikke krav til Aktivets egenskaber vil Bestiller som udgangspunkt ikke anmode om nærmere dokumentation for, at OPP-selskabet ved opfyldelsen af Aftalen lever op til kravene i dette bilag.

5.1 Dokumentation

OPP-selskabet skal dog til hver en tid, senest en måned efter Bestillers skriftlige anmodning herom, kunne opfylde følgende dokumentationskrav:

5.1.1 Erklæring fra OPP-selskabets ledelse

Heri erklæres det, at OPP-selskabet ved opfyldelse af Aftalen løbende sikrer overholdelsen af ovennævnte krav til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø, antikorruption og nødvendig omhu.

5.1.2 Beskrivelse af praktiske tiltag

Heri beskrives de tiltag, som OPP-selskabet har gennemført med henblik på at sikre overholdelsen af de nævnte krav. Denne beskrivelse kan omfatte en beskrivelse af påtagne forpligtelser, implementerede systemer og andre iværksatte tiltag.

5.1.3 Beskrivelse af resultatmålinger

Heri beskrives, hvorledes resultatet af iværksatte tiltag måles. Dette kan ske ved brug af standarder så som Global Reporting Initiative's Sustainability Reporting Guidelines.

Dokumentationskravene anses som opfyldt ved, at OPP-selskabet har udarbejdet en såkaldt "Communication on Progress" (fremskridtsrapport) i forbindelse med OPP-selskabets tilslutning til FN's Global Compact. Bestiller accepterer også andre bevistyper, der opfylder de i nærværende afsnit 5 fastlagte dokumentationskrav.

6. OPP-SELKABETS ANSVAR

Som anført ovenfor er OPP-selskabet efter Aftalen alene forpligtet til at sikre overholdelsen af de i afsnit 3, 4 og 5 nævnte krav "ved opfyldelsen af Aftalen". OPP-selskabets ansvar angår således alene det under Aftalen leverede.

Ved vurderingen af om OPP-selskabet kan holdes ansvarlig for en opfyldelse af Aftalen, som strider mod de nævnte krav, lægges der bl.a. vægt på, om OPP-selskabet har udvist nødvendig omhu i forhold til, hvad der med rimelighed kan forventes af OPP-selskabet ud

.....

fra den kontekst, OPP-selskabet opererer i. Nødvendig omhu afhænger af den pågældende Leverandørs størrelse, forretningsmæssige sammenhæng og kompleksitet, overtrædelsens alvor, om årsagen til overtrædelsen er uden for evt. kontrol og indflydelse, om der består en afhængighed af de pågældende varer eller tjenesteydelser og endelig perspektivet i forhold til den pågældende overtrædelse ved afbrydelse af et samarbejde eller indkøb, dvs. om en afbrydelse af samarbejdet forværrer eller forbedrer situationen.⁶

7. PROCEDURE VED KONKRET BEGRUNDET MISTANKE

Såfremt der opstår konkret begrundet mistanke om, at OPP-selskabets opfyldelse af Aftalen strider mod de i afsnit 3 og 4 nævnte krav, skal OPP-selskabet straks efter Bestillers anmodning herom fremsende en skriftlig redegørelse indeholdende følgende punkter:

1. Afvisning eller bekræftelse af den konkret begrundede mistanke.
2. Redegørelse for de omhandlede forhold samt ved bekræftelse af mistanken en handlingsplan for, hvorledes der kan rettes op på situationen, herunder hvilke foranstaltninger OPP-selskabet sætter i værk for at påvirke forholdet, herunder at mindske risikoen for, at tilsvarende situationer opstår.

Redegørelsen kan i relevant omfang omfatte dokumentation for, under hvilke produktionsprocesser og/eller -metoder de varer og/eller tjenesteydelser, der indgår til opfyldelsen af Aftalen, er tilvirket, samt fornøden dokumentation for, hvilke materialer der indgår i produkterne, samt angivelse af hvorledes en part har mulighed for at søge genoprejsning og udbedring af eventuelle skader, såfremt en sag om krænkelse af menneskerettighederne, herunder fundamentale arbejdstagerrettigheder, måtte opstå (jf. UN Guiding Principles on Business and Human Rights nr. 29). Endvidere skal OPP-selskabet redegøre for, hvorvidt årsagen til mistanken er uden for evt. kontrol og indflydelse, om der består en afhængighed af de pågældende varer eller tjenesteydelser og endelig perspektivet i forhold til den pågældende overtrædelse ved afbrydelse af et samarbejde eller indkøb, dvs. om en afbrydelse af samarbejdet forværrer eller forbedrer situationen.

Konkret begrundet mistanke kan bl.a. (men ikke udelukkende) anses at foreligge, såfremt OPP-selskabet indbringes for Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, jf. lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, eller et andet nationalt kontaktpunkt i et andet land, eller i øvrigt gøres til genstand for retsforfølgning for overtrædelser af de i afsnit 3 og 4 nævnte krav ved OPP-selskabets opfyldelse af Aftalen, uanset i hvilket land retsforfølgelsen finder sted.

.....

---

⁶ Forslag til Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2.5.

.....

OPP-selskabet skal derfor af egen drift straks kontakte Bestiller, hvis OPP-selskabet bliver opmærksom på at der foreligger overtrædelse af afsnit 3 og 4, eller hvis OPP-selskabet indbringes for Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, jf. lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, eller et andet nationalt kontaktpunkt i et andet land, eller i øvrigt gøres til genstand for retsforfølgning for overtrædelser af de i afsnit 3 og 4 nævnte krav ved OPP-selskabets opfyldelse af Aftalen og i den forbindelse af egen drift fremsende redegørelse og dokumentation som ovenfor anført.

Bestiller vil på baggrund af overnævnte skriftlige redegørelse og dokumentation mv. foretage en konkret vurdering af den enkelte sag, hvorunder alle relevante forhold vil blive taget i betragtning.

8. ØVRIGE KRAV OM SAMFUNDSANSVAR

[Her beskrives øvrige krav til OPP-selskabet om at udvise samfundsansvar. Dette kunne eksempelvis være i form af sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler (lærlinge) og/eller medarbejdere på særlige vilkår.]